

رانندگی

هر فرد مبتلا به صرع بدون توجه به سن، بایستی در مورد رانندگی با متخصص مغز و اعصاب مشورت نموده و در صورتی که رانندگی برای وی خطر آفرین باشد، باید از وسایل نقلیه عمومی استفاده نماید.

مسائل متفرقه

صرع به خودی خود و بدون توجه به سن، تجربه پریشان کننده ای است و تغییرات احتمالی در روش زندگی می تواند استرس زیادی به فرد سالمند و خانواده وی تحمیل نماید. وقتی تشخیص صرع برای سالمند گذاشته می شود، یکی از واکنش های نامطلوب افراد خانواده حمایت بیش از حد سالمند می باشد.

بدین ترتیب علی رغم اینکه آنها بیشترین و مهمترین توجه را به فرد سالمند اعمال می کنند ولی ممکن است این عمل به قیمت از دست دادن استقلال آنها تمام شود. سالمندان مصروعی که از سلامت جسمی خوبی برخوردار هستند، می توانند مستقل زندگی کنند. بسیاری از سالمندان به یاد می آورند که زمانی صرع به عنوان یک بیماری روانی تلقی می گردید و در زمان های نه چندان دور مردم از مصروعین دوری می کردند. ولی خوشبختانه زمان در حال تغییر است اکنون صرع یک بیماری شناخته شده مغزی است که جدا از سایر بیماری های جسمی نمی باشد. سالمندان مصروع با تنها تغییر کمی در نحوه زندگی می توانند به زندگی زنده، فعال و خلاق خود ادامه دهند.

Elderly & Epilepsy

انجمن صرع ایران
(حمایت از بیماران مصروع)

با حمایت گروه دارویی
SANDOZ
A healthy decision

نشانی: سپید خندان، ابتدای بزرگراه رسالت، نرسیده به خیابان شهید کابلی، شماره ۱۳۵۳، طبقه اول
تلفن: ۱۱۴۶۹۱۵۳ - ۱۱۴۶۳۲۵۵
فکس: ۱۱۴۶۳۲۷۷

www.iranepi.org
iranepi@gmail.com
amoozesh@iranepi.org

حساب شماره ۰۱۰۵۵۱۳۳۵۵۰۰۱ بانک ملی ایران
شعبه فنی حرفه ای آماده دریافت هدایای نقدی شما می باشد.

صرع و سالمندان

تهیه و تنظیم: دکتر پروین پور طاهریان
چاپ پنجم / پاییز ۱۳۸۹ / حوزه آموزش انجمن صرع ایران

چه چیزی موجب صرع می‌شود؟

برخلاف بالغین جوان که بیشترین علت تشنج آنها ناشناخته و ایدیوپاتیک می‌باشد و علت خاصی برای حملات صرع یافت نمی‌شود (۸۴ درصد)، برای تشنج‌هایی که در سنین بالای ۶۵ سال شروع می‌شوند، در بیشتر از نصف موارد (۵۲ درصد) علل مشخصی را می‌توان برای این عارضه پیدا کرد. این علل به ترتیب شیوع عبارتند از: ضایعات عروق مغزی (سکته مغزی)، بیماری‌های تحلیل برنده مغزی مانند زوال عقل (آلزایمر)، ضربه‌های مغزی، تومورهای مغزی، عفونتهای مغزی و موارد مادرزادی علت اینکه در تعداد بسیار زیادی از سالمندان (۸۴ درصد) دلیل مشخصی برای تشنج نمی‌توان پیدا کرد، (ایدیوپاتیک) این احتمال را مطرح می‌نماید که تغییرات وابسته به سن در مغز، منجر به پایین آمدن آستانه تحریک پذیری برای تشنج می‌گردد.

درمان

می‌دانیم پزشکان برای درمان صرع داروهای ضد صرع را تجویز می‌نمایند. این داروها در پیشگیری یا کاهش فرکانس تشنج بسیار موفق هستند ولی به دلیل تغییر در راههای جذب، میزان انتشار در بافت‌های مختلف بدن، میزان اتصال به پروتئین‌های سرم، متابولیسم و دفع داروها، در سنین سالمندی غالباً مقادیر کمتری از داروها تجویز می‌شوند. سالمندان اغلب نیاز به مصرف سایر داروها به دلیل بیماری‌های دیگر دارند، لذا

سالیان طولانی صرع به عنوان بیماری کودکان تلقی می‌گردید. حال می‌دانیم علی‌رغم اینکه این بیماری اغلب در دهه اول زندگی شروع می‌شود. اما احتمال شروع آن در دهه ششم و هفتم زندگی نیز زیاد است. در دوران کودکی، منحنی شیوع صرع به اوج خود می‌رسد و در سالهای بزرگسالی به کفه رسیده و ثابت می‌ماند، سپس مجدداً در سنین بالای ۶۵ سال افزایش می‌یابد. بعد از ۵۰ سالگی، به تدریج شیوع تشنج‌هایی که برای اولین بار بروز می‌کنند، افزایش یافته و این روند تا سن ۸۰ سالگی ادامه دارد.

بعد از بیماری زوال عقل و سکته مغزی، صرع شایعترین بیماری مغزی در سالمندان است. اما ما هنوز درباره درمان و پیش‌آگهی آن در این گروه سنی اطلاعات کمی داریم.

انواع صرع در سالمندان

صرع می‌تواند به اشکال بسیار متفاوتی از جمله اختلال هوشیاری، حملات تشنجی و لرزش اندامها خود را نشان دهد. معمولاً حملات، طولانی مدت نیستند و به طور معمول یک یا دو دقیقه طول کشیده و سپس قطع می‌شوند. در ۴۴ درصد موارد تشنج در سالمندان از انواع منتشر یا ژنرالیزه است. ۵۶ درصد موارد از انواع آن با شروع کانونی، خصوصاً نوع حرکتی می‌باشند. در این موارد احتمال اینکه علت خاصی برای تشنج یافت شود، بیشتر است.

هیچگاه داروی ضد صرع را خودسرانه قطع نکنید

لازم است پزشک خود را از تمام داروهایی که مصرف می‌کنند مطلع سازند. بعضی داروها حتی داروهایی مانند ضد اسید معده یا مسکن ممکن است با داروهای ضد صرع، تداخل عمل منفی داشته باشند و مصرف همزمان بعضی داروها ممکن است منجر به تغییر خلق و خوی و رفتار، فراموشی، اختلال حواس و خواب آلودگی شود. وقتی یک سالمند به طور ناگهانی دچار افسردگی، فراموشی، اضطراب و احساس خستگی مفرط شود، لازم است این مسئله را به پزشک خود اطلاع دهد تا این علائم با تغییر یا تنظیم میزان داروها برطرف گردد. همچنین در صورتیکه صدمه جسمی (خصوصاً ضربه به سر، حتی اگر خفیف و جزئی بوده باشد) در حین حمله تشنج ایجاد شده باشد، به پزشک مراجعه نماید.

در سالمندان ممکن است مصرف صحیح دارو، (خصوصاً اگر فرد احتیاج به مصرف چندین دارو در زمانهای متفاوت روز داشته باشد) مشکل باشد. به همین دلیل بسیاری از آنان استفاده از جدول دارویی، جعبه‌های مخصوص مصرف قرص و ساعت‌های مچی‌زنگذار را در استفاده صحیح دارو مفید می‌دانند.